

## Nr 35.

Ankom till riksdagens kansli den 8 april 1918 kl. 2 e. m.

### *Utlåtande i anledning av väckt motion om ändring av 1 § i lagen om behandling av alkoholister.*

*Närvarande:* herrar Pettersson i Södertälje, Gezelius, Rogberg, greve Spens, Petrén Alfred, Dahl, Fant\*), von Koch\*), Lagerkvist, Lindqvist i Kosta, Strid\*), Helger, Svensson i Betingetorp, Andersson i Knäppinge, Johanson i Gäre och Hedström\*).

\*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Uti en inom första kammaren väckt motion, nr 35, hava herrar *Petrén Alfred*, och *von Koch* hemställt, att riksdagen för sin del ville besluta, att till 1 § i lagen om behandling av alkoholister den 30 juni 1913 skall fogas ett nytt moment av följande lydelse:

2 mom. Sådant förordnande må ock meddelas, där någon, som är hemfallen åt dryckenskap, upprepade gånger dömts till ansvar för fylleri.

Till stöd för ifrågavarande hemställan hava motionärerna anfört följande:

»Enligt lagen om behandling av alkoholister den 30 juni 1913 kan den, som är hemfallen åt dryckenskap och i följd därav finnes vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv eller utsätta hustru eller barn, som han är skyldig försörja, för nöd eller uppenbar vanvård, eller ligga fattigvården eller sin familj till last, på grund av myndighets förordnande bliva intagen å allmän anstalt för vård av alkoholister. I det ursprungliga av fattigvårdslagstiftningskommittén uppgjorda förslaget till denna lag var medtagen ännu en grupp, nämligen sådana åt dryckenskap hemfallna, som upprepade gånger dömts till ansvar för fylleri, vilken grupp emellertid blev utesluten i den kungl. proposition i frågan, som blev framlagd vid 1913 års riksdag, då lagen blev antagen.

Efter att hava närmare belyst av huru ringa värde bötesstraffet för fylleri är, i all synnerhet när — som ju ofta sker — böterna avtjä-

*Motionärer-  
nas moti-  
vering.*

nas genom fängelse, anför nämnda kommitté som skäl för den ifrågasvarande gruppens upptagande i lagförslaget följande:

»Alla torde vara ense om det föga tillfredsställande i det nuvarande systemet att oupphörligen fortsätta med att ådöma böter för upprepade fylleriförseelser av alkoholister. De ovan lämnade uppgifterna i detta avseende torde vara tillräckligt belysande. I utlandet har man gjort enahanda erfarenhet som hos oss om verkan av fylleristernas bestraffning och betecknar resultatet därav, vad vanedrinkare beträffar, såsom fullständigt tröstlöst. I drinkarlagarna har man städse ägnat sin uppmärksamhet åt dessa vanedrinkare och gjort dem till föremål för internering. Man har formulerat bestämmelserna därom på olika sätt. I engelska lagen av 1898 föreskriver man internering av dem, som under loppet av 12 månader före den fylleriförseelse varom fråga är, tre gånger dömts för enahanda förseelse. Norska lagen och danska förslaget intaga i huvudsak enahanda ståndpunkt, ehuru bestämmelsen omfattats så, att vid fjärde gången under loppet av ett år upprepad fylleriförseelse och i vissa fall tidigare fängelsestraff kan ådömas, samt att, om så sker, domstolen kan besluta om tvångsinternering. Österrikiska förslaget medger internering av vanedrinkare, som gjort sig skyldig till fylleriförseelse efter att hava förut under det senaste året tre gånger straffats för fylleri. Enligt schweiziska strafflagsförslaget kan en vanedrinkare, som inom loppet av ett år mer än en gång dömes för fylleriförseelse, efter domstols förordnande sändas till en anstalt för drinkare. Lagen för Basel-stadt medger tvångsinternering helt allmänt av vanedrinkare, 'som väcka allmän förgelse', och Thurgauerlagen bestämmer dylik påföljd för vanedrinkare, som 'upprepade gånger väckt allmän förgelse'.

Av farhåga för att de uttryck, som använts i de sistnämnda båda lagarna, skulle kunna föranleda till alltför stor ovisshet, har kommittén föredragit att här fästa sig vid att vederbörande upprepade gånger dömts till ansvar för fylleriförseelser. Genom att å andra sidan ej fordra ett visst antal domfällda fylleriförseelser inom någon viss tid, har avsetts att undvika en del olägenheter, som visat sig vara för enade med engelska lagens stadgande i sådan riktning. Det har nämligen framhållits, att en stor del drinkare, som borde träffas av lagen, förstå att undvika att bli dömda till ansvar för fylleri det antal gånger, som fordras för lagens tillämpning. Vidare medför ett bestämt föreskrivet antal den olägenheten, att även beträffande den, som förut varit intagen på anstalt, måste avvaktas fyra domfällanden för fylleri, innan det ånyo kan bli fråga om internering, vilket torde vara gagnlöst. Ävenledes har stadgandet i England föranlett, att domstolorna stundom fatta fyra fylleriförseelser under loppet av 12 månader såsom i sig utgörande bevis på, att personen är vanedrinkare, samt underlåtit att särskilt undersöka detta.»

I den kungl. propositionen i frågan anfördes i huvudsak tvenne skäl för »fylleristernas» uteslutande ur interneringslagen. Det ena skälet var, att missförhållandet mellan det antal alkoholister, som krävde anstaltsvård, och antalet platser, som funnes eller kunde beräknas komma till stånd, syntes departementschefen vara alltför stort, för att man i nödig utsträckning skulle kunna få en tvångsinternering använd i därför lämpade fall, varför det syntes honom nödvändigt att minska omfånget av den föreslagna lagens tillämplighetsområde genom att utesluta någon av de däri upptagna grupperna. I detta samband betonades dock lämpligheten av att fram-

deles, i den mån anstaltsväsendet och den organiserade alkoholistvården utvecklats, insätta nya grupper. Den framtida utvidgningen av denna lags tillämplighetsområde, vilken sålunda av dåvarande chefen för kungl. justitiedepartementet förutsattes, synes oss nu icke längre behöva uppskjutas, då den brist på anstaltsplatser man med lagens ikraftträdande befarat skola uppstå icke visat sig. Sålunda har statens anstalt å Venn-garn för manliga alkoholister, som blev färdig att tagas i bruk på hösten 1916, alltså icke blivit fullbelagd, i det antalet här samtidigt intagna, som alltsedan förra våren varit tämligen stationärt (omkring eller något över 50), aldrig nått upp till fullt 60, medan platsantalet är 100. Och likväl har med statsanstaltens tillkomst antalet å förutvarande alkoholistanstalter intagna blivit högst betydligt reducerat. Då det sålunda — säkerligen tack vare nu gällande restriktionslagstiftning, som tydligen varit i stånd att åstadkomma en väsentlig minskning av alkoholmissbruket — icke visat sig så stort behov av anstaltsplatser, som man beräknat, utan den befarade bristen på sådana helt uteblivit, har det ovan anförda skälet att bland dem, som kunna på myndighets förordnande intagas å alkoholistanstalt, icke medtaga sådana alkoholister, som upprepade gånger dömts till ansvar för fylleri, helt förlorat sin giltighet.

Det andra skälet för att utesluta denna kategori av alkoholister från interneringslagens tillämplighetsområde som anfördes uti den kungl. propositionen i fråga var det, att det för att en tvångsinternering i dylika fall skulle få sin fulla betydelse krävdes, att den kunde träda i stället för bötesstraffet, men en sådan anordning lämpligast torde bära tagas under övertvägande i samband med revisionen av strafflagen. Att avvakta denna, innan här ifrågasatta lagändring företages, kan väl dock icke vara nödigt, ty då bötesstraffet visat sig alldeles ineffektivt, bleve det ju endast till fördel, om den utvägen stode öppen, att det efter bötesstraffets avtjänande kunde företagas flyttning direkt från fängelset till alkoholistanstalt. Något hinder härför borde så mycket mindre behöva finnas, som det i andra fall redan under nuvarande förhållanden förekommer, att internering å alkoholistanstalt äger rum omedelbart efter avtjänandet av ådömt fängelsestraff. Sålunda har i ett par fall, där indikation för intagning å alkoholistanstalt enligt den nu gällande lagen förelåg och framställning härom för den skull ingivits av Stockholms stads nykterhetsnämnd, men vederbörande, innan intagningen hunnit äga rum, begått tjuvnadsbrott, varför straffet blivit några månaders fängelse, överflyttningen till Venn-garns alkoholistanstalt efter strafftidens slut omedelbart ägt rum. Nykterhetsnämnden återtog nämligen icke med anledning av tjuvnadsbrotten i dessa fall sin framställning om intagning

å alkoholistanstalt, då det icke syntes den vara någon utsikt, att personerna ifråga skulle låta rätta sig av ett kortvarigare fängelsestraff, utan att det för deras återförande till ett nyktert och ordentligt liv vore behöfligt att låta dem komma till en för denna uppgift speciellt organiserad anstalt. Då detsamma emellertid gäller beträffande en stor del av sådana alkoholister, som upprepade gånger bli dömda till ansvar för fylleri, vore möjligheten att i fråga om dem kunna iakttaga enahanda förfarande högeligen önskvärd. Fattigvårdslagstiftningskommitténs förslag innebar ju också, att denna kategori av alkoholister skulle kunna, även innan bötesstraffet hunnit reformeras, på grund av myndighets förordnande intagas å alkoholistanstalt.

Frånsett att — såsom ovan framhållits — tillgången på platser å alkoholistanstalt tillåter en utvidgning av interneringslagens tillämplighetsområde, finnes skäl som särskilt tala för att denna utvidgning nu kommer till stånd. Den nya rusdrycksförordningen, som med 1919 års ingång träder i kraft, förutsätter nämligen, att samhället ifråga om »fyllerister» ej skall nöja sig med bötesstraffet utan mot dem företaga vidare åtgärd, i det att här är föreskrivet, att rusdrycker icke må utminuterat bl. a. till den, som under de senaste två åren mer än en gång blivit sakrälld för fylleri, samt att, där någon genom utslag av under rätt blivit sakfälld för fylleri, uppgift härom skall från rätten insändas till vederbörande systembolag. Dessa föreskrifter avse naturligtvis att förekomma, att den för fylleri sakfällde fortsätter att missbruka rusdrycker. Även om man med åtgärden att förbjuda hemköp av rusdrycker i mångt fall kan uppnå nämnda syfte, blir detta dock säkerligen icke alltid förhållandet. Då nu nykterhetsnämnden enligt den nya rusdrycksförordningen fått sig direkt ålagt att övervaka nykterhetsstillståndet inom kommunen, vore det högeligen önskvärdt, att nykterhetsnämnden även finge rättighet att, där andra åtgärder visat sig icke hjälpa, göra framställning om tvångsinternering av åt dryckenskap hemfallna personer, som upprepade gånger dömts till ansvar för fylleri, även om icke någon av de i nuvarande lag gällande indikationerna för denna åtgärd är tillfinnandes.»

**Utskottet.**  
Fattigvårdslagstiftningskommittén.

Såsom i motionen erinras, föreslog fattigvårdslagstiftningskommittén i sitt den 3 december 1911 avlämnade förslag till lag om behandling av alkoholister, att där någon, som vore hemfallen åt dryckenskap, upprepade gånger dömts till ansvar för fylleri, förordnande skulle kunna meddelas om hans intagande å allmän anstalt för alkoholister.

Till motiverande av detta förslag anförde kommittén utöver vad i motionen angivits i huvudsak följande: Fylleriförseelserna, som från

början av 1890-talet visat en tämligen jämn stegring, utgjorde det vida övervägande antalet, över 80 procent av de brottsliga gärningar, som i rättsstatistiken upptagits under rubriken förseelser. För att påverka fylleristerna användes i stor utsträckning bötesstraffet. Det vore emellertid en sedan länge erkänd sak, att bötesstraffet i detta fall vore av ringa värde. De första gångerna kunde det möjligen inverka på en person, så att han därefter hölle sig nykter en tid. Men sedan han blivit dömd upprepade gånger, och särskilt sedan det kommit därhän, att han i stället för att betala böterna avtjänade dem med fängelse, torde åtal för fylleri och dess bestraffande vara till föga gagn. Ofta nog vore det då fråga om personer, som redan vore vanedrinkare. Det torde i huvudsak vara de lägre bötesbeloppen, som betalades, under det att de högre belopp, som brukade ådömas vid upprepade fylleriförseelser, vanligen avtjänades med fängelse. I detta sammanhang erinrades om vad dåvarande chefen för kungl. fängvårdsstyrelsen generaldirektören S. Wieselgren anförde i riksdagens första kammare, då frågan om internering av alkoholister förekom till behandling den 29 mars 1905. Han hänvisade därvid till fylleristatistiken från storstäderna, enligt vilken samma person under samma år kunde dömas för fylleri mer än trettio gånger, och fortsatte därefter:

»Nog är det en gränslös fåvitskhet att behandla alkoholister på detta sätt, och vilka oerhörda kostnader ådrages icke staten genom strafflagens bestämmelser i avseende å fyllerimål! Huru går 'straffet' till? De komma in förslöade och utträrda, tillbringa några dagar i fängelset för att undergå sitt förvandlingsstraff, äta, dricka, och rekreera sig; fängvårdsstyrelsen kan icke utan att gripa in i lagens bestämmelser ens sätta dem på sämre kost än dem, vilka sitta inne under åratal. Emellertid få de njuta sina bestraffningsdagar, omansas på allt sätt och gå ut för att börja på nytt. Om man beräknar statens kostnader för detta asyltvång, tror jag, att penningarna vore bättre använda, i fall de användes på nu föreslagen asylbehandling.»

Såsom bevis på att talaren haft goda skäl för sitt yttrande, åberopade kommittén, att under år 1909 i Stockholm ej mindre än 254 personer dömts till ansvar för fylleri sex gånger eller mera, 383 fem gånger och därutöver, 611 fyra gånger eller mer samt 1,081 tre gånger och därutöver. Tre personer hade under året dömts mer än trettio gånger och av dem en kvinna femtiofyra gånger.

Kommittén lämnade även i sitt betänkande en redogörelse för de resultat, som vunnits av försöken att påverka fyllerister och andra drinkare genom att behandla dem i särskilda anstalter, dit de frivilligt ingått och där man vidtagit för ändamålet lämpade anordningar. Av den av kommittén lämnade redogörelse över vunna resultat vid dylika anstalter här i landet framgår följande: Vid kuranstalten Sans Souci hade av de 77 pati-

enter, som under anstaltens första tio verksamhetsår 1891—1901 utskrivits, 31 procent befunnits fortfarande fullt friska och 18 procent förbättrats. 45 procent hade återfallit. Av under år 1909 utskrivna patienter hade 72 procent skött sig korrekt och oklanderligt. Vid Stockholms alkoholhem Eolshäll hade från anstaltens början den 1 april 1897 till slutet av år 1908 utskrivits 315 personer. Från anstaltens första tioårsperiod angåvos omkring 50 procent såsom botade, d. v. s. de hade »förblivit absolutister». För åren 1907 och 1908 voro siffrorna något lägre. Å kuranstalten Solvik på Styrso hade till slutet av år 1909 mottagits 38 patienter, av vilka 28 utskrivits. Av dessa hade fyra ännu ett år och elva efter ett halft års vistelse utom anstalten iakttagit total avhållsamhet. Tio hade återfallit, en del dock ej i högre grad än att de fortfarande skötte sig oklanderligt. Å vårdhemmet Berga hade i mars 1910 sex efter fullbordad ettårig kur lämnat hemmet, alla utom en med gott hopp om återvunnen hälsa.

Till stöd för sitt förslag, att åt dryckenskap hemfallna personer, som upprepade gånger dömts till ansvar för fylleri, skulle kunna tvångsinterneras, erinrade kommittén jämväl därom, att stadganden av liknande innehåll återfunnes i flera utländska gällande lagar samt förut upptagits i ett flertal lagförslag i ämnet.

Den norska lagen av år 1900 innehöller sålunda den bestämmelsen, att en drinkare, som för fylleri ådömts fängelsestraff, kunde av åklagaren efter domstolens bemyndigande insättas på en av Konungen godkänd kuranstalt.

I ett inför danska riksdagarna åren 1907—1908, 1908—1909 och 1909—1910 framlagt förslag hade föreslagits bland annat, att, om en person, som vore hemfallen åt dryckenskap, på grund av upprepade fylleriförseelser ådömts fängelsestraff, i domen kunde givas bemyndigande åt polismyndighet att i stället för att låta verkställa straffet anbringa den dömde i en kuranstalt för drinkare.

I ett år 1909 publicerat förberedande utkast till tysk strafflag funnes en bestämmelse, varigenom en till dryckenskap hemfallen person, vilken ådömts minst två veckors fängelsestraff för en förseelse, som hade sin grund i den dömdes berusade tillstånd, kunde genom domstolens förordnande efter utståndet straff intagas i en anstalt för botande av drinkare. På grund av detta stadgande skulle en vanedrinkare, som dömts för fylleriförseelse, kunna tvångsinterneras.

Enligt ett österrikiskt lagförslag av år 1895 kunde en person, som efter att hava under det senaste året tre gånger straffats för fylleri, ånyo gjort sig skyldig till dylik förseelse, insättas å någon av de offentliga drinkareanstalterna.

I den schweiziska kantonen S:t Gallen kunde drinkare efter legitimerad läkares intyg genom beslut av vederbörande kommunalmyndighet insättas i asyl. I kantonen Thurgau kunde en vanedrinkare, som upprepade gånger gjort sig skyldig till allmän förargelse, intagas på alkoholistanstalt. Även i andra kantoner funnos lagar, som ginge i samma riktning som de i S:t Gallen och Thurgau gällande.

År 1897 hade i den belgiska senaten framlagts ett förslag, enligt vilket en person, som under loppet av fyra år fem gånger dömts till ansvar för fylleri, skulle intagas å en specialanstalt för sinnessjuka och alkoholister.

I den år 1898 i England antagna Inebriates Act medgäves tvångsinternering av bland annat vanedrinkare, som begått vissa i lagen uppräknade fylleri- och ordningsförseelser samt inom de närmaste tolv månaderna därförut blivit dömda tre gånger för någon dylik förseelse. Interneringen beslutades av den domstol, som hade att behandla brottmålet.

Slutligen finnes i ett flertal av Nordamerikas Förenade stater ävensom i de flesta av de brittiska kolonierna i Australien lagbestämmelser, varigenom vanedrinkare, antingen i samband med eller utan att hava blivit ådömda straff för fylleriförseelse, kunna tvångsinterneras.

I den till 1913 års riksdag avgivna propositionen med förslag till lag om behandling av alkoholister upptogs emellertid ej det av fattigvårdslagstiftningskommittén föreslagna stadgandet om tvångsinternering av jämväl åt dryckenskap hemfallna personer, som upprepade gånger dömts till ansvar för fylleri. Såsom skäl härför uttalade departementschefen bland annat, att, såvitt saken då kunde bedömas, missförhållandet mellan det antal alkoholister, som krävde anstaltsvård, och antalet platser, som funnos eller kunde beräknas komma till stånd med de i förslaget angivna förutsättningar, skulle vara allt för stort, för att man i nödig utsträckning skulle kunna få en tvångsinternering till stånd i därför lämpade fall, samt att det därför vore av nöden att minska omfånget av lagens första paragraf. Departementschefen anförde härom vidare:

*Kungl. propositionen  
år 1913.*

»Mot en begränsning av lagens omfattning möta naturligen vissa betänkligheter. Därigenom uteslutas från lagens tillämpning en del fall, som varit ägnade att komma i åtnjutande av anstaltsvård, och detta kan synas så mycket mindre böra äga rum, som från flera håll yrkats på en utvidgning av 1 §, så att ännu flera alkoholister skulle kunna omhändertagas och även personer, som hemfallit till missbruk av andra rusmedel, fölle under lagen. Det kan ju också sägas, att den gallring av fallen, som i praxis kommer att äga rum genom i lagstiftningens egen natur liggande omständigheter, är att föredraga framför den mera konstlade, som en begränsning av 1 §

för med sig. Inför det faktum, att man i allt fall saknar möjlighet att bereda alla dessa anstaltsvård, torde det dock vara klokast att söka för närvarande begränsa lagens omfattning och framdeles i den mån anstaltsväsendet och den organiserade alkoholistvården utvecklats sig, insätta nya grupper i lagen. Beträffande sådana alkoholister, som upprepade gånger dömts till ansvar för fylleri, torde delade meningar ej råda därom att deras upprepade bötfällande är en åtgärd, som är tämligen gagnlös och dessutom medför stora kostnader för det allmänna, därigenom att böterna i regel avtjänas med fängelse. För att en tvångsinternering i detta fall skall få sin fulla betydelse, krävs emellertid, att den kan träda i stället för bötesstraffet, men en sådan anordning torde lämpligast bära tagas under övervägande i samband med revisionen av strafflagen. Antalet av dem, som på förevarande grund skulle falla under lagen, är, att döma efter uppgifterna om upprepade fylleriförseelser från Stockholm och Göteborg, ganska stort; man torde kunna räkna med flera hundra personer. Då förut-sättningen för att alkoholister av denna typ falla under 1 § inträffar med det faktum, att de ett visst antal gånger dömts för fylleri, kommer dömandet att med en viss regelmässighet giva upphov till en ansökan om internering med därpå följande förordnande. Största delen av det tillgängliga anstaltsutrymmet skulle säkerligen tagas i anspråk för dessa alkoholister, ehuru deras omhändertagande ur vissa synpunkter snarast torde få anses vara mindre angeläget än de övriga grupper, varom här är fråga. Där trängande behov föreligger för en internering av dessa personer, torde de falla in under någon av de förut nämnda grupperna. Då det som nämnts är av behovet påkallat att söka minska lagens omfång, är tydligen denna grupp den, som i första hand bör utgallras, och jag har för att ej riskera lagens effektivitet i övriga enligt mitt förmenande angelägnare fall, följt den utvägen att utesluta denna grupp.»

På hemställan av lagutskottet biföll riksdagen utan votering propositionen, såvitt den avsåg 1 § i lagförslaget.

*Utskottets  
yttrande.*

På sätt framgår av ovanstående redogörelse, var det i väsentlig mån den av praktiska skäl påkallade nödvändigheten att inskränka området för interneringslagens tillämplighet, som föranledde uteslutandet ur 1 § av ifrågavarande grupp av alkoholister. Enligt utskottets förmenande kan det antagas, att en sådan nödvändighet ej längre föreligger, i det att tillgången på platser å statens alkoholistanstalter, såsom i motionen påvisats, torde medgiva en utvidgning av lagens verksamhetsområde. Vid sådant förhållande synas de av fattigvårdslagstiftningskommittén i dess betänkande åberopade skäl tala för, att frågan om tvångsinternering av sådana åt dryckenskap hemfallna personer, som upprepade gånger bötfällts för fylleri, tagas under förnyat övervägande. Givetvis skulle, på sätt föredragande departementschefen anförde år 1913, en dylik internering bli av större värde, därest den kunnat träda i stället för bötesstraffet, men denna omständighet torde, såsom motionärerna ock erinrat, icke bära utgöra hinder för att redan nu utvidga lagens tillämplighetsområde. Däremot torde en dylik utsträckning medföra en ökning av statens kostnader för alkoholistvården. Men det viktiga samhällsintresse, det här gäller att tillgodose, torde väl motivera en sådan kostnadsökning.



En annan invändning, som framställts mot varje krav på en tvångslagstiftning mot alkoholister, är, att en sådan medför fara för obehörigt intrång i den enskildes frihet. Härvid må erinras, att vid all lagstiftning, som avser ingrepp i en persons frihet av den ena eller andra i och för sig befogade anledningen, fara föreligger för, att lagen skall missbrukas, således också i fråga om lagstiftning angående internering av alkoholister. Men det torde ej med fog kunna påstås, att denna fara skulle vara större beträffande den grupp av alkoholister, varom i förevarande motion är fråga, än beträffande de grupper av alkoholister, vilka redan enligt gällande lag kunna bliva föremål för tvångsinternering.

Vad åter angår möjligheten att redan nu, i den utsträckning motionärerna föreslagit, bereda anstaltsvård åt alla dem, som på grund av en ifrågasatt utvidgning av lagens tillämplighetsområde borde omhändertagas, har utskottet ej varit i tillfälle att ingå i prövning av alla på ifrågavarande spörsmål inverkan omständigheter. Det synes utskottet därför nödigt, att, innan ifrågavarande grupp alkoholister inrymmes under lagens bestämmelser, utredning verkställs för utrönande av dels det antal personer, som genom en dylik utsträckning av lagens omfång kan bliva i behov av anstaltsvård, och dels möjligheten av att åt detta ökade antal bereda anstaltsvård. En sådan utredning torde endast kunna utföras genom Kungl. Maj:ts försorg.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte med anledning av förevarande motion i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, huruvida icke lagen den 30 juni 1913 om behandling av alkoholister lämpligen må utsträckas att omfatta jämväl den, som är hemfallen åt dryckenskap och upprepade gånger dömts till ansvar för fylleri, samt för riksdagen förlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 8 april 1918.

På lagutskottets vägnar:

JAKOB PETTERSSON.

**Reservation:**

av greve *Spens*.